

Volitve so razčistile položaj

Nedeljske parlamentarne volitve v Italiji so prav gotovo prispevale k razčiščenju notranjepolitičnega položaja v državi. Izidi volitev so ponovno pokazali, da je krščansko-demokratska stranka še vedno glavna os celotnega političnega življenja in da brez te stranke ni mogoče sestaviti nobene vlade. Krščanska demokracija je uspešno kljubovala tako napadu z desnice kot tudi s skrajne levice in v bistvu ohranila pozicije iz leta 1968. Fašistična lista ni dosegla tistega rezultata, ki so ga njeni voditelji pričakovali in ga bili napovedovali tudi mnogi tuji opazovalci. Res je sicer, da je podvojila svoje predstavništvo v senatu in da bo imela v poslanski zbornici 56 zastopnikov, vendar tudi drži, da predstavljajo fašisti v parlamentu in državi le 8 odstotkov vseh volivcev. Ne glede na to pa je treba priznati, da kaže porast fašističnih glasov določeno bolezen v italijanski demokraciji, ki utegne postati nevarna, če ji demokratske sile ne bodo znale pravočasno najti zdravila.

Razcepljenost se je maščevala

Na levisi se je edino komunistična stranka na teh volitvah izkazala kot politična sila, ki zna in more ohraniti svojo volilno bazo. Volilni izidi pa so neovrženo pokazali, da je partija tembolj uspešna, čimbolj samostojno nastopa. Zanimivo je namreč, da je na volitvah za senat, kjer je nastopala skupno s socialproletarci zgubila sedem senator-

skih mest, medtem ko je na volitvah za poslansko zbornico, kjer je nastopala samostojno, napredovala za dve mesti.

Najhujši poraz so na teh volitvah doživeli socialproletarci, ki so zgubili celotno svoje predstavništvo v poslanski zbornici (23 poslancev), kar bi kazalo, da za to stranko v sedanjih razmerah ni več političnega prostora. Tako imenovane leve izvenparlamentarne skupine niso dosegle najmanjšega uspeha, pokazale pa so svojo številčno moč, ki je, vsaj trenutno, brez kakršnegakoli pomena. Isto velja za tako imenovano Delavsko politično gibanje, ki ga vodi nekdanji predsednik Združenja italijanskih katoliških delavcev (ACLI) Labor in ki ni zbralo v vsej državi niti 120 tisoč glasov. V primerjavi z letom 1968 in z dosedanjim razmerjem političnih sil v parlamentu je treba ugotoviti, da je skrajna levica izšla iz volilnega boja dokaj ošibljena, saj je zgubila skupno 28 poslanskih in senatorskih mest, kar je treba pripisati predvsem njeni razcefranosti in ne toliko dejansko oddanim glasovom.

Socialistični razkol — huda napaka

Zelo poučni so tudi izidi volitev, kar zadeva socialiste in socialdemokrate. Ko so leta 1968 nastopili enotno, so dobili več poslanskih in senatorskih mest, kot tokrat, ko so se predstavili z dvema listama. V poslanski zbornici imajo enega poslanca manj, v senatu pa dve mesti manj. Socialisti so v bistvu

ohranili glasove, ki so jih prejeli na deželnih volitvah leta 1970, in sicer kmalu po razkolu, socialdemokrati pa so znatno nazadovali ne samo v primeri z letom 1970, temveč tudi v primeri s parlamentarnim predstavništvom, ki so ga imeli pred socialistično združitvijo. Zato se samo po sebi vsiljuje vprašanje, ali je bil socialistični razkol, ki je nastal kmalu po političnih volitvah leta 1968, res neizogiben, upravičen in zlasti politično moder. Te volitve so namreč zgovorno pokazale, da bi združena socialistična stranka, ki bi bila tako po svojem programu kot po svoji strukturi prilagojena italijanskim razmeram, mogla vsaj perspektivno, predstavljati resnično demokratično alternativo Kršč. demokraciji. Socialistični razkol ni torej bil samo slaba usluga stvari dejanske demokracije v Italiji, temveč tudi slaba usluga krščanskodemokratski stranki, ki bi zaradi svoje 25-letne oblasti takorekoč nujno potrebovala zamenjave, da bi se otresla raznih oportunistov in karieristov in hkrati osvežila svoje sile.

Republikanci so na nedeljskih volitvah podvojili svoje predstavništvo v parlamentu, za kar se morajo bolj zahvaliti spretni propagandni taktiki svojega glavnega tajnika La Malfe, kot vsebini svojih političnih tez. Ne glede na uspeh ostajajo republikanci še vedno razmeroma omejena politična sila, ki ne bo mogla bistveno prispevati k usmerjanju splošnega razvoja v Italiji. Liberalna stranka je tudi zabeležila znatno nazadovanje in ni mogla kljubovati napadom skrajne desnice. Njen novi poraz je postavil v resen dvom perspektivo, da bi se obnovila nekdanja sredinska vlada, ki so jo med volilnim bojem nakazovali tudi nekateri demokristjanski voditelji.

Leva sredina — edina rešitev

Že v začetku smo poudarili, da so nedeljske volitve prispevale k razčiščenju notranjepolitičnega položaja v državi. To razčiščevanje se kaže po našem predvsem v tem, da dejansko ni mogoče sestaviti stabilne vlade brez socialistov. Sredinska vlada je sicer aritmetično možna, a si je težko predstavljati, da bi takšna vlada mogla dolgo obstajati, saj bi ne imela proti sebi le močne desne in leve opozicije, temveč po vsej verjetnosti tudi sindikate. Nespametno bi bilo dalje odbijati od sebe socialiste, ker bi to otežilo morda celo onemogočilo dialog ter demokratično preverjanje stališč in predlogov s tako mogočno politično silo, kot jo danes v Italiji predstavlja komunistična stranka.

Odgovornost socialistov in demokristjanov

Obnovitev levosredinske vlade ni seveda odvisna samo od demokristjanov in ostalih

D. L.

(dalje na 2. strani)

POSLANSKA ZBORNICA			SENAT		
	1972	1968		1972	1968
DC	267	266	DC	135	135
PCI	179	177	PCI	94	101
PSI	61	91	PSIUP		
PSDI	29		PSI	33	46
MSI	56	30	PSDI	11	
PDIUM			MSI	26	13
PLI	21	31	PDIUM	8	16
PRI	14	9	PLI		
PSIUP	—	23	PRI	5	2
SVP	3	3	SVP	2	2
			D. A.	1	—
Skupno	630	630	Skupno	315	315

Zgornje kratice pomenijo: DC - Krščanska demokracija; PCI - Komunistična partija Italije; PSI - Socialistična stranka Italije; PSDI - Demokratična socialistična stranka Italije; MSI - Italijansko socialno gibanje (fašisti); PDIUM - monarhistična stranka; PLI - Liberalna stranka Italije; PRI - Republikanska stranka Italije; PSIUP - Socialistična stranka proletarske enotnosti; SVP - Južnotirolska ljudska stranka; D. A. - lista, ki je zmagala v Dolini Aoste.

NB.: Letos so na parlamentarnih volitvah nastopili s skupno listo fašisti in monarhisti; s skupno listo za senat so nastopili tudi komunisti in socialproletarci; socialisti in socialdemokrati so leta 1968 nastopili z enotno listo.

RADIO TRST A

• NEDELJA, 14. maja, ob: 8.00 Koledar, 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Wolfgang Amadeus Mozart: klavirski kvartet v g molu; 10.15 Poslušali boste. 11.15 Mladinski oder: Miroslava Leban »Marko in Jage babe«. Radijska pravljica. RO, vodi Lojzka Lombar. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi predstavlja Naša gospa. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 Ugo Betti: »Mož in žena«. Drama v 3 dejanjih. Prevedel Vinko Beličič. Igrajo člani Slovenskega gledališča v Trstu, režira Adrijan Rustja. 17.15 Popoldanski koncert. 18.00 Sport in glasba. 19.00 Semeni plošč. 20.00 Sport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 22.00 Nedelja v športu. 22.10 Sodobna glasba. 22.20 Zabavna glasba.

• PONEDELJEK, 15. maja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za srednje šole): Velike prestolnice: »Rim«. 12.00 Opoldne z vami, zanimivosti in glasba za poslušavke. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. Pripravlja Danilo Lovrečič. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Radio za šole (za srednje šole - ponovitev). 18.50 Slavni listi. Trobentač Roger Voisin. 19.15 Odvetnik za vsa koga. 19.25 Jazz. 20.00 Sport. 20.35 Naši kraji in ljudje v slovenski umetnosti - Pianist Marijan Fajdiga. Marjan Kozina: Divertimento (1950); Ivo Petrič: Preludij (1956); Marijan Fajdiga: Sonatina. 22.15 Zabavna glasba.

• TOREK, 16. maja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 12.50 Saksofonist Sony Hollins in trobentač Nunzio Rotondo. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Komorni koncert. 18.50 Glasbeni beležnica. 19.10 »Igo Gruden« (Vinko Beličič). 19.20 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.00 Sport. 20.35 Richard Wagner: Tristan in Izolda, drugo in tretje dejanje. V odmoru (21.40) Pogled za kulise, pripravlja Dušan Pertot. 22.55 Zabavna glasba.

• SREDA, 17. maja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol): »Moji zajčki«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol - ponovitev). 18.50 Sopranistka Helga Müller, pianist Ennio Silvestri. Samospevi Straussa in Antonina Dvoraka. 19.15 Higiena in zdravje. 19.25 Zbori in folklor. 20.00 Sport. 20.35 Simf. koncert. Sodel. pianistka D. Tomšič. V odmoru (21.30) Za vašo knjižno polico. 22.25 Zabavna glasba.

• ČETRTEK, 18. maja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Naši kraji in ljudje v slovenski umetnosti - Pianist Marijan Fajdiga. Marjan Kozina: Divertimento; Ivo Petrič: Preludij; Marijan Fajdiga: Sonatina. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Umetniki in občinstvo (Dušan Pertot). 19.10 Franco Catalano: Zgodovina italijanskih političnih strank. 19.25 Pisani balončki. Pripravlja Krasulja Simoniti. 20.00 Sport. 20.35 I. S. Popovič: »Skopuh ali Kir Janja«. Komedija. Igrajo člani Slovenskega gledališča v Trstu. 21.50 Skladbe davnih dob. 22.05 Zabavna glasba.

• PETEK, 19. maja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol): »Zdaj pa zapojmo!«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol - ponovitev). 18.50 Sodobni slovenski skladatelji. Uroš Krek: Koncert za malo flavto in godala. Solist Janez Petrač. Simfonični orkester Radiotelevizije Ljubljana vodi Samo Hubad. 19.10 Liki iz naše preteklosti »Karlo Kocjančič«. (Lelja Rehar). 19.20 Zbori in folklor. 20.00 Sport. 20.35 Gospodarsko in delo. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.45 Plesi z vsega sveta. 22.05 Zabavna glasba.

• SOBOTA, 20. maja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 Avtoradio - oddaja za avtomobiliste. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Koncertisti naše dežele. Duo Simini - Silvestri: violinist Mario Simini, pianist Ennio Eilvestri. 18.50 Orkester proti orkestru. 19.10 Pod farnim zvonom goriške stolnice. 19.40 Revija zborovskega petja. 20.00 Sport. 20.50 Josip Tavčar: »Povratek iz Amerike«. Radijska drama. Radijski oder, režira Jože Peterlin. 21.30 Vabilo na ples. 22.30 Zabavna glasba.

Kavčič uradno obiskal Bavarsko

V sredo je predsednik slovenske vlade Stane Kavčič zaključil svoj prvi uradni obisk na Bavarskem, kjer se je s predstavniki bavarske vlade pogovarjal o različnih vprašanjih, ki pobliže zanimajo to veliko nemško zvezno državo in republiko Slovenijo. Kot je razvidno iz poročil v dnevnem tisku, je bila razprava zelo konkretna in so na koncu sprejeli tudi nekaj stvarnih sklepov.

Bavarska je tista zvezna država v okviru Zvezne republike Nemčije, ki je Sloveniji in tako tudi Jugoslaviji zemljepisno najbližja ter se je na tem področju v zadnjih letih ustavila približno petina vseh delavcev iz Jugoslavije. Ne smemo tudi pozabiti, da je Bavarska že od srednjega veka dalje močno vplivala na slovensko zgodovino. Znano je n.pr., da sta se v 9. stoletju tam dala krstiti slovenska kneza Gorazd in Hotimir. Glavno mesto München, ki je bilo v prejšnjem stoletju in tudi pozneje važno kulturno središče, je postalo drugi dom slikarju Antonu Ažbetu, ki je v tem mestu celo ustanovil lastno slikarsko šolo, tako pomembno za nastanek slovenskega impresionizma. Znanstveno sodelovanje z univerzo v Münchenu, posebno na področju humanističnih ved, pa ima že dolgo tradicijo.

Namen obiska delegacije slovenske vlade je bil v prvi vrsti okrepitev in razširitev gospodarskih stikov, zlasti pa pripraviti pot za večje sodelovanje slovenskih in bavarskih podjetij. Dotaknili so se tudi vprašanja t.i. turske ceste, ki bo povezovala Bavarsko s sosednjo Avstrijo in je slovenska stran s tem v zvezi predlagala, da bi gradnjo bodočega cestnega predora pod Karavankami financiral nemško-avstrijsko-jugoslovanski konzorcij. Povečati bi bilo treba tudi sodelovanje na turističnem področju in med ljubljansko ter münchensko radijsko postajo (kjer bi lahko uvedli tudi slovenske radijske oddaje, namenjene slovenskim delavcem). Na po-

govorih so razpravljali tudi o večjih stikih na znanstvenem in kulturnem polju.

Slovence pa še posebej zanima vprašanje slovenskih delavcev, ki delajo na Bavarskem. V tej nemški zvezni državi dela skupno 200 tisoč delavcev iz Jugoslavije, od teh je Slovencev 15.000 do 20.000. Zato nastajajo veliki socialni problemi, kot n.pr. zdravstveno varstvo, redna zaposlitev, zlasti pa še vprašanje šolanja slovenskih otrok v materinem jeziku. Število učiteljev, ki so do današnjega dne odšli v Nemčijo, da bi tam poučevali slovenske otroke, je izredno majhno, in potrebni bodo še veliki napor, da bo doseženo tako stanje, ko se naši ljudje ne bodo več utapljali v tujem jezikovnem morju. Ob tem vprašanju se nam zdi umestno poudariti važno vlogo slovenskih izseljenskih duhovnikov, ki že delujejo v Nemčiji, zato bi morali v bodočnosti njihovo število še povečati.

Predsednik slovenske vlade Stane Kavčič si je zadnji dan obiska na Bavarskem s sodelavci ogledal raziskovalno središče tovarne »Siemens« v Erlangenu. Ob koncu uradnih pogovorov s predstavniki bavarske vlade je med drugim poudaril širši mednarodni pomen tega srečanja, ko je dejal, da takšno obravnavanje vprašanj prispeva svoj delež k utrjevanju miru v Evropi. Obisk je bil torej pomemben za uveljavitev republike Slovenije tudi na zunanje-političnem področju, kar jasno dokazujejo gornje besede predsednika Kavčiča. Taka usmeritev pa je naravnost nujna, glede na njen položaj v osrčju Evrope, kjer se križajo najrazličnejši gospodarski in politični interesi.

PRISRČNA VOŠČILA

Casnikarju Sergeju Pahorju in ženi gospe Liči se je rodil drugi sinček, Danilo. Staršem naše čestitke, malemu Danilu pa mnogo sreče v življenju.

PRIJATELJI

Volitve so razčistile položaj

(nadaljevanje s 1. strani)

njenih zaveznikov, temveč tudi od socialistov samih. Če je bilo dosedanje taktiziranje nekaterih njihovih voditeljev razumljivo, glede na dejstvo, da jim je verjetno šlo predvsem za utrditev in okrepitev strankine moči, bi vsako njihovo nadaljnje nihanje utegnulo postati usodno ne samo za stranko samo, temveč tudi za italijansko demokracijo kot tako.

Ne verjamemo namreč, da bi področje družbenih reform moglo predstavljati oviro za sodelovanje na vladni ravni med demokratizirani in socialisti, saj oboji sprejemajo načrt, ki ga je v tej zvezi sestavil in predlagal prav socialistični minister Giolitti. Prav tako ne verjamemo, da bi moglo biti kamen spotike področje zunanje politike. Kar zadeva splošni koncept družbe, kot si jo zamišljajo socialisti, je seveda nemogoče pričakovati, da bi ga ostale stranke v celoti sprejele, kar pomeni, da je tu kompromis neizogiben. Drži pa, da noben ostalih levosredinskih partnerjev danes ne zanika, da vodi nadaljnji družbeni razvoj v vedno večjo socializacijo, ki ni mišljena in pojmovana samo ekonomsko, temveč predstavlja duhovni in humani aspekt eno izmed njenih bistvenih komponent.

Za obnovo leve sredine, ki ni tu mišljena samo kot neka oblika vlade, temveč predvsem kot skupek programatičnih družbeno-političnih smernic, ki jih je treba spremeniti v meso in kri, imajo važno in morda celo odločilno besedo demokristjani sami. Do razčiščenja stališč mora priti najprej v stranki sami. Njen konservativni del se mora zavdati odgovornosti, ki jo stranka relativne večine ima tako do svojih volivcev kot do celotne družbe, in ne more zahtevati, da bi zaradi njegovih osebnih in partikularističnih vizij strankina politika šla proti toku časa in bi se ne sproti prilagajala potrebam in zahtevam družbenega razvoja.

Zažetli je, da bi italijanski vodilni razred tokrat pokazal vso svojo politično zrelost in poskrbel za sestavo takšne vlade in za določitev takšne politike, ki ne bosta razočarali milijonov volivcev in volivk, ki so mu na nedeljskih parlamentarnih volitvah izrekli svoje polno zaupanje.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. • Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 • Odgovorni urednik: Drago Legiša • Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51

Dostojna počastitev skladateljevega spomina

V nedeljo, 7. t.m., je gostoval v Braniku in Novi Gorici Primorski akademski zbor »Vinko Vodopivec«, ki ga sedaj vodi prof. Brane Demšar iz Ljubljane. Gostovanje je bilo povezano s počastitvijo 20-letnice smrti priljubljenega primorskega skladatelja, po katerem zbor nosi ime. V nedeljo dopoldne so zato priredili spominsko proslavo ob njegovem spomeniku v bližini kromberške cerkve, kjer je pokojni skladatelj preživel kar 40 let svojega življenja. Slovesnost je odprl in vodil predsednik Kluba starih goriških študentov Franc Gorkič iz Vrtojbe. Prof. Tomaž Pavšič je v slavnostnem govoru orisal osebnost in značaj Vinka Vodopivca, ki ga je odlikovala izredna dobrosrčnost, zdrav pogled na življenje in popolna predanost ljudstvu, kateremu je kot skladatelj in duhovnik služil. Govornik je popolnoma upravičeno poudaril, da je bil pokojni skladatelj s svojim življenjem in delom eden glavnih stebrov ogroženega slovenskega življa na Primorskem v obdobju med obema vojnama. Izšel je iz ljudstva in delal za ljudstvo, take so bile tudi njegove skladbe, ki niso stremele po visokih umetniških dosežkih, zato so bile toliko bližje občutju preprostega človeka.

Po končanem govoru so prisotni pevski zbori — »Vinko Vodopivec« iz Ljubljane, domači pevski zbor pod vodstvom Lojzeta Pavlina, Goriški oktet in zbor »Jadran« iz Vrtojbe, ki ga vodi Ciril Silič — zapeli nekatere Vodopivčeve skladbe.

Obeh koncertov Primorskega akademskega zbora »Vinko Vodopivec« se je udeležilo lepo število poslušalcev. Študentje so pokazali solidno petje, zlasti če upoštevamo dejstvo, da je bil pevski zbor v letošnjem šolskem letu skoraj v celoti obnovljen in da so morali ves program več kot 20 pesmi naštudirati v petih mesecih.

KAJ SE BO IZCIMILO IZ TEGA

Predsednik Nixon je pretekle dni odredil miniranje severnovietnamskih pristanov, da bi preprečil dovoz vojaškega materiala za severnovietnamsko ofenzivo proti Južnemu Vietnamu. Ukrep je naperjen predvsem proti ladjam komunističnih držav, posebno še proti sovjetskimi. Mine so že nastavljene. Zmetali so jih s posebnih ameriških letal, ki so se dvignila z letalonosilk. Mine so magnetne. To pomeni še hujšo zaostritev vojne v Vietnamu kakor bombardiranje Severnega Vietnama kot protitudarec za severnovietnamsko ofenzivo v Južnem Vietnamu. Svet se sprašuje, kaj se lahko zgodi, če bodo sovjetske ladje zletele v zrak. Kako bo reagirala Sovjetska zveza?

Kot poročajo, je že polovica prebivalstva zapustila Hanoi, iz strahu pred bombardiranjem. Evakuacija pa se še nadaljuje. Po drugi strani je očitno, da pritisk ofenzive v Južnem Vietnamu popušča, čeprav se severnovietnamsko napredovanje še ni ustavilo.

—o—

Dva angleška zdravnika sta ugotovila, da je bolje ne operirati tonsil, ker bi mogli imeti otroci z operiranimi tonsilami težave s požiranjem in nastopijo lahko tudi govorne motnje. To sta objavila. Rezultate svojih raziskav sta objavila doktorja Ardran in Kemp v reviji »American Journal of Roentgenology«.

Pevski zbor primorskih študentov je ob 20-letnici smrti Vinka Vodopivca izdal tudi spominsko brošuro z uvodnim člankom Jožkota Kraglja, v katerem govori o njegovem življenju in delu, Lojze Pavlin, Vodopivčev učenec in sedanji dirigent kromberškega pevskega zbora ter tamkajšnji organist (med zadnjo vojno je vodil znameniti pevski zbor »Simon Gregorčič« na Sardiniji!) pa je Tomažu Pavšiču, ki je zapisal ta zanimiv in dragocen prispevek, pripovedoval o svojih osebnih spominih na Vinka Vodopivca. Tomaž Pavšič je napisal tudi članek o zboru »Vinko Vodopivec«, ki bo prihodnje leto praznoval 20-letnico ustanovitve in o njegovem pomenu v okviru celotnega slovenskega kulturnega prostora, zlasti pa še za Primorsko, odkoder izhaja večina njegovih članov.

—o—

TRIPALO IN SAVKA IZKLJUČENA IZ ZKH

Pretekle dni je CK ZKH na svojem zasedanju v Zagrebu izključil iz Zveze komunistov njene prejšnje voditelje Tripala, Savko Dabčević-Kučar, Pirkerja in Koprtla. Obtožnica, ki jo je sestavila posebna partijska preiskovalna komisija, je obsegala 400 strani. Dolži jih nacionalizma, liderstva, separatizma, češ da so hoteli napraviti iz Hrvatske neodvisno državo, in zvez s političnimi gibanji, ki delujejo v tem smislu v tujini. Zlasti ti dve zadnji obtožbi sta težki, vendar kaže, da sta pre malo utemeljeni, ker dozdej ni bil v časopisju objavljen še nikak dokaz za njuno resničnost.

Upati je, da v hrvaškem CK ne bodo prevladali ljudje, ki so za »trdo roko« in da se ne bodo več ponovile obsodbe brez dokazov.

— Ben, Mihec si se kej potolažu? Se še jočeš?

— Ne, zdej neč več.

— E, boš vidu, od zdej naprej ne bo več taku ganliveh govoranc, zatu ke zdej so volitve vre pasale jn kar je, je.

— Je že res, de so volitve pasale, ma jest vselih rečem, de demokracija jn volitve jn te reči, de vselih jemejo svoj nuc. Zatu ke za volitve nismo dobili samo čakole jn karto, ma tudi druge reči. Uni teden ke sma se menla, nisma nanka povedala vsega, kar smo Tržičani dobili za tu prložnost. Denmo reči tisti, koker ke rečejo na mino, upepeljevalnik al taku nekej. Tisto veliko fabriko, kamer bojo žgali škovace. Taku bojo zdej tam vso umazanijo uničili in ne bo več taku smrdelo okuli Trebč jn kašen bot vele do Opčin. Jn tudi tiste podgane so že začeli uničavat.

— Ja, ja, sej tašen upepeljevalnik je biu prou potreben. Zatu ke škovac je zmiram več.

Se zna, de jeh je več. Zatu ke smo zmiram bol civilizirani. In bol ku si civiliziran, več škovac nardiš. Prouzaprou be lahko merli civilizacijo glih po škovacah: več ku je škovac, večja civilizacija.

— Ma uni teden so končali tudi tisti prehod pod cesto, ke je biu prej must. Je bla prou otvoritev jn so pršli prestauniki jn so rezali trak jn vse sorte. Videš, kadar je kej

V NEDELJO 20. MAJA PREDSTAVITEV »ZGODOVINE TOLMINSKEGA«

Ponatis znamenite knjige »Zgodovina Tolminskega«, ki je izšla v Gorici pred 90 leti in predstavlja danes že dragoceno redkost, bo izšel predvidoma prihodnji teden, točneje 15. maja. Knjigo bo izdal in založil Goriški muzej v Novi Gorici v nakladi 2000 izvodov. Natisnila jo je Goriška tiskarna v Sempetru pri Novi Gorici in bo po napovedih natančen posnetek izvirne izdaje, dodana pa ji bo še razprava Branka Marušiča o avtorju Simonu Rutarju in slika tega slavnega zgodovinarja.

Kot smo v našem listu že bili napovedali, bo v nedeljo 20. maja ob 11 uri dopoldne slovesnost v Rutarjevi rojstni hiši, v vasi Krn ob vznožju istoimenske gore. Predstavitve knjige »Zgodovina Tolminskega« bo združena s proslavo 120-letnice rojstva Simona Rutarja, ki je potekla v lanskem jeseni. Govoril bo ugledni slovenski zgodovinar dr. Bogo Grafenauer, pripravili so tudi krajši kulturni program, prednaročniki pa bodo lahko dvignili svoj izvod knjige. Na prireditve so vabljeni vsi, ki so jim pri srcu naše planine in še posebej Tolminska. V vas Krn je po cesti, ki pelje iz Kobarida preko Vrsnega, možno priti z osebnimi avtomobili.

—o—

V mestu Sao Paulo v Braziliji je bila ustanovljena slovenska fara. Njen sedež je v cerkvi Najsvetejšega zakramenta, za župnika pa je bil imenovan duhovnik ljubljanske nadškofije Ludvik Ceglar.

—o—

Pred kratkim je v salonu tovarne Meblo v Novi Gorici razstavljal svoja dela, plastične izdelke in grafike, tržaški umetnik Klavdij Palčič.

za naredet, zmiram gledajo, de pršparajo glih za volitve, ke taku več zaleže.

— Znaš, Jakec, de ti si namalo strpèn! Ma ne smeš bet tašen! Zatu ke moreš premislet, de se nobena reč ne da naredet nečko na hitro. Je lahko kritizirat, ma tisti ke dela, zna, de se je treba dosti martrat. In tudi preceđniki, ministri jn taki ledje, jemajo strašno dosti reči po glavi, ke morejo na vse mislet jn zatu je treba jemet tudi dosti potrpljenja. Sej nam zmiram pravejo, de počasi se bo vse zrihtalo.

— Posluš, Mihec! Ti si zrej taku strašno lepu povedau, de je prou škoda, de nisi tudi ti kej več. Taku — kašen minister al vsaj poslanec.

— Jakec, ne stoj me jemet zdej še za norca. Sej mi zmiram praveš, de sm zabit jn de vse verjamem. Kej mi zdej govoriš! In prou se ne slišem, zatu ke vselih, jest, sez mojo telegenco...

— Ma sej glih zatu. Kej misleš de je treba prou taku veliko telegenco? Vsa kunšt je u temi, de znaš taku govort, de te noben ne zastope. In ti večkrat taku govoriš. In pole moraš zna oblubavat. Sej ni treba, de oblube tudi uresničeš. Zmiram se najde objektivne težave jn ovire, de se lahko zmažeš. Ti be biu prou fejest kandidat. Jn kar se oblub tiče, ti povem, de sm uni teden u cajti propagande brou, de demokristjani nečejo tiste globalne rešitve za našo manjšino, zatu ke — pravejo — de tisto be šlo preveč počasi, zatu bojo rajši delali ano na bot, zatu ke bo šlo bol hitro jn demokristjani be radi vse hitro nardili, de bomo kontenti.

— In ti, Jakec, vse tu verješ?

Slovenci so glasovali preudarno

Kot smo že večkrat pisali, je v tržaških političnih krogih vladalo veliko zanimanje, kako se bodo na nedeljskih političnih volitvah opredelili slovenski volivci in slovenske volivke. Zanimanje je bilo tembolj upravičeno, ker tokrat ni nastopala lista Slovenske skupnosti. Že vnaprej je bilo jasno, da bodo Slovenci, ki so organizirani v dveh delavskih vsedržavnih strankah, glasovali za liste KPI in PSI, to tembolj, ker sta bila na obeh listah slovenska kandidata. Stvarno možnost izvolitve pa je imel le komunistični kandidat slovenske narodnosti in dosedanji poslanec Albin Škerk. Zato je bilo zelo pereče vprašanje, ali bo ta kandidat mogel zbrati toliko preferenčnih glasov, da bo lahko prekosil svojega najbolj nevarnega tekmeca, miljskega župana Milla, ki je imel med drugim to prednost, da je bil prvi na kandidatni listi KPI. Izidi volitev so pokazali, da je poslanec Škerk prodril in pustil za seboj svojega tekmeca z razliko 2334 glasov, saj je prejel skupno 6798 preferenc. K izvolitvi so v odločilni meri pripomogli prav glasovi nepartijskih Slovencev, kar pomeni, da je del tradicionalnih volivcev Slovenske skupnosti tokrat iz narodnostnih razlogov podprl kandidata Albina Škerka.

Če pregledamo rezultate volitev po voliščih, kjer glasujejo največini slovenski volivci bomo brž ugotovili, da je del teh volivcev tokrat volil tudi za listo Krščanske demokracije. Važno pa je bilo pri tem, da slovenski volivci in volivke niso glasovali samo za listo,

temveč da so tudi povečini napisali preferenice, in sicer za kandidata Belcija ter tudi za kandidata Nodarija, ki oba pripadata levima strujama v stranki in ki sta oba med volilnim bojem obravnavala slovensko problematiko ter tudi sprejela določene obveze.

Očitno je, da se mora poslanec Belci prav slovenskim preferenčnim glasovom zahvaliti, če je prehitel svojega tekmeca poslanca Bologna, ki je prejel 1415 preferenc manj kot Belci. Preferenčni glasovi za Belcija so bili tembolj važni, ker je del stranke KD vodil proti njemu silno močno agitacijo in se pri tem posluževal tudi nelojalnih in nečastnih sredstev.

Kot je bilo predvidevati, sta bila na listi KD neposredno izvoljena dva kandidata — Belci in Bologna, pri čemer je treba tudi ugotoviti, da je ta lista krepko napredovala tako po številu glasov kot po odstotkih v primerjavi s političnimi volitvami leta 1963 in 1968.

Kot smo že omenili, je bil na listi KPI neposredno izvoljen poslanec Škerk. Tudi ta lista je prejela približno 3000 glasov več kot leta 1968 in napredovala skoraj za en odstotek.

Z ostanki je bil v tržaškem volilnem okrožju izvoljen misovski kandidat de Vido-vich. Njegova lista je prejela nekaj nad 27.000 glasov, to je približno 7000 več kot leta 1968, vendar veliko manj kot so mnogi pričakovali in kot so pokazali rezultati političnih volitev v Trstu leta 1958.

V senatu bo Trst ponovno predstavljal komunist Paolo Sema, ki je bil izvoljen v drugem tržaškem volilnem okrožju. KD nima svojega senatorja, ker so njeni kandidati v Furlaniji dosegli v svojih okrožjih večji odstotek glasov. Volilni izidi kažejo za Trst predvsem to novost, da je socialistična lista prvič prejela več glasov kot socialdemokratska, ki je v primerjavi e prejšnjimi volitvami znatno nazadovala tako po številu glasov kot po odstotkih. Socialistični kandidat slovenske narodnosti Dušan Košuta je prejel 990 preferenc in je tretji na lestvici. Kot po vsej državi so tudi v Trstu občutno nazadovali socialproletarci; isto velja tudi za liberalce, ki so v primeri z letom 1968 nazadovali za nekaj več kot 5000 glasov.

Na koncu lahko rečemo, da so Slovenci na nedeljskih političnih volitvah pokazali veliko politične zrelosti, saj so glasovali preudarno in upoštevali koristi celotne naše narodnostne skupnosti.

RAZSTAVA RISB UČENCEV OSNOVNIH ŠOL

V soboto, 13. t.m., bodo ob 18. uri odprli v Kulturnem domu v Trstu razstavo risb, ki so jih izdelali učenci naših osnovnih šol za radijsko rubriko »Rišimo skupaj«. Rubrika je namenjena 1. in 2. razredu slovenskih osnovnih šol v Trstu in Gorici, na sporedu pa je vsak drugi teden od začetka novembra do konca maja v oddajah Radia Trst A »Radio za šole«.

Letošnja razstava, ki je do sedaj največja in prvič v Kulturnem domu, obsega približno 800 risb in prikazuje delavnost, sposobnost in umetniške težnje našega najmlajšega rodu.

AMATERSKI ODER PROSEK - KONTOVEL V BAZOVICI

V nedeljo, 7. t.m., se je amaterski oder Prosek-Kontovel predstavil v kinodvorani bazoviškemu občinstvu z veseloigro Pera Budaka »Klopčič« v režiji Staneta Raztresena. Že samo ime režiserja nam je porok uspeha. Nastopajoči so se zelo uspešno odrezali v posameznih vlogah in nudili prisotnim lep užitek. Vlogo gostilničarke Rože in Antuše sta prepričljivo odigrali ZVONKA RUPEL in VESELA STARC. DARKO RUPEL kot Josina, Mož Antuše, in DARIJ TENČE kot Mijat sta dobro oblikovala svoji vlogi. Mlademu RADOJKU SKORIČU pa bi svetovali glasnejšo in razločnejšo izgovarjavo.

Zapletljaji ter komične situacije igre so izzvale pri občinstvu naval smeha in odobravanja nasproti igralcem, ki so veselo odzdravili hvaležnemu občinstvu.

Pred igro je g. Živec pozval navzoče, naj ne zamudijo prireditve, ki nam jih nudijo požrtvovalne skupine, brez vsakega plačila, a z zavestjo, da so pripogomle ohranjevati slovensko besedo, ki bi drugače že izumrla.

E. F.

MLADINSKA SKUPINA - SLOVENSKE TRŽAŠKE SKAVTINJE - SLOVENSKI KULTURNI KLUB SLOVENSKI TRŽAŠKI SKAVTI

prirejajo

v nedeljo, 14. maja 1972, v Slomškovem domu v Bazovici

II. MLADINSKI SOCIALNI DAN

Spored:

ob 9.00: sv. maša

ob 10.00 Rudi Koncilija, nadškofijski študentski duhovni asistent iz Ljubljane: Socialni nauk v svetem pismu; razgovor;

ob 12.00 skupno kosilo;

ob 14.30 Livij Valenčič, sindikalist CISL: Slovenski delavci in italijansko sindikalno gibanje; razgovor; Ivan Buzečan, socialni delavec: Problem odtujevanja slovenskih delavcev narodni skupnosti in jeziku; razgovor.

Vabljen zlasti mladina.

—o—

GLASBENA MATICA - TRST

III. ZAKLJUČNA AKADEMIJA GLASBENE ŠOLE Orkester GLASBENE MATICE

SOLISTI: Verenka Terčelj, klavir

Črtomir Šiškovič, violina

Majda Terčon, klavir

gojenci Šole Glasbene Matice

Dirigent: OSKAR KJUDER

Skladatelji: Šivic, Logar, Mozart in Haydn

Sobota, 13. maja 1972 ob 21. uri v KULTURNEM DOMU V TRSTU

TEDENSKI PREGLED DOMAČEGA ŠPORTA

Slab dan za plave

KOŠARKA - Moška D liga

VIRTUS PADOVA - BOR 91:47 (41:13)

Letošnje prvenstvo se za plave res slabo razvija. Poraz sledi porazu in če smo bili zadnje čase večkrat presenečeni nad lepo igro mladih, moramo tokrat ugotoviti, da je celotna ekipa razočarana. Edino veteran Fabjan se je rešil in sam dosegel 23 točk, ostali pa so zmedeno in medlo tekali po igrišču brez prave volje. Taka igra na noben način ni mogla roditi zaželenega sadu in tržaški predstavniki so tako hiteli nasproti enemu najbolj pekočih porazov. Domačini so se nam predstavili kot solidna ekipa z dobro »pressing« obrambo, ki ni dovoljevala Borovcem, da bi se približali nasprotnemu košu. To in prehitra utrujenost je našim fantom

vzela še tisto malo volje do igre, da so pozabili še na obrambo. Vsakdo je hotel v paniki zaključevati sam in to je še olajšalo delo domačinom. Slab dan naših in grda tekma, ki jo je treba čimprej pozabiti ter iz nje izluščiti vse potrebne nauke.

Slovenska moštva so se letos izkazala NOGOMET

V nedeljo je padel zastor nad prvenstvenimi tekmami druge in tretje amaterske lige, kjer imamo precej predstavnikov. Naša moštva so se letos zelo izkazala, zlasti če upoštevamo le izide.

V drugi ligi so naše barve branila naslednja moštva: Vesna, Zarja, Breg in Juventina. Ekipe te skupine so bile nekako v senci v primerjavi z veljavnostjo dveh moštev: S. Michele in CMM, ki sta bili res za razred boljši od ostalih. Zarja je v (Dalje na 7. strani)

Prejeli smo:

Slovenskim vernikom goriške nadškofije

Slovenski duhovniki goriške nadškofije, zbrani 8. maja 1972 na duhovni obnovi v prostorih Zavoda sv. Družine, želimo sporočiti Slovencem goriške nadškofije:

Škofijska oblast, ki se ji iskreno zahvaljujemo, je na našo pobudo odločila, naj se slovenskim vernikom nudi, kolikor bo le mogoče, vsa dušnopastirska oskrba v slovenskem jeziku. To velja za Slovence živeče v Gorici in na podeželju, tudi v italijanskih župnijah.

Ta dušna oskrba bo slonela na načelu prostovoljnega pristanka: vsak slovenski človek lahko izbira in se svobodno odloča glede jezika v dušnopastirskih zadevah. Če želi biti duhovno postrežen v lastni župnijski cerkvi v slovenskem jeziku, ima vso pravico, da to zahteva od krajevnega župnika. V samem mestu Gorica pa je našim vernikom dana še možnost, da se obrnejo na slovenskega dušnega pastirja pri Sv. Ivanu, ne da bi kogar koli prosili za dovoljenje in niti ne obveščali. Ko bo šlo za važnejša bogoslužna opravila (krst, poroka, pogreb, priprava na prvo obhajilo in birmo), bo slovenski dušni pastir obvestil krajevnega župnika, da se to zabeleži tudi v župnijske matične knjige.

Zaradi posebnih zgodovinskih razmer je slovenska skupnost na Goriškem notranje razdeljena v razne idejne tabore, politične stranke in socialne razrede. Vatikanski koncil uči, da ja vse »božje ljudstvo« brez razlike poklicano k božji časti in v večno zveličanje. Vsi imajo zato pravico do dušne oskrbe v materinem jeziku in edini pogoj je, da iskreno želijo poskrbeti za svoj dušni blagor in doseči Kristusovo zveličavno milost. Pa naj ta dušna potreba ali stiska vstane danes ali čez deset let ali na smrtni postelji: Cerkev se mu kot zakrament odrešenja stavi na razpolago danes in vedno.

Slovenski duhovniki dobro poznamo vašo politično razvejanost, družbeno različnost in idejno raznoликost. Spoštujemo vaše osebno prepričanje pa tudi pravico do verske svobode, ki temelji v dostojanstvu človeške osebe in v odgovorni svobodnosti. Naša dolžnost je, da iščemo, kar nas druži, in ne, kar nas loči. Druži pa nas, govorec o dušnopastirski oskrbi, dvoje: skupna pripadnost slovenskemu ljud-

stvu in skupna poklicanost v odrešenijsko občestvo božjih otrok.

Druži nas skupna pripadnost slovenskemu ljudstvu: iste krvi smo, iste govorice, iste narodnostne svojskosti in iste kulture. Med kulturnimi vrednotami pa ima prav posebno važnost slovenska vernost, ki se je v stoletjih izoblikovala v poseben duhovni svet resnične pobožnosti, ki sega v globine slovenske duše.

Druži pa nas tudi skupna poklicanost v večno življenje: za vse je umrl Kristus in vsi smo otroci istega nebeškega Očeta.

Odpirajo se vam nove možnosti slovenskega verskega doživljanja in udeleževanja. Postavljeni ste pred važno in zelo odgovorno izbiro. Cerkevna oblast vam nudi duhovno oskrbo v vašem jeziku, a vam je ne vsiljuje. Na vas je, da se odločite!

Slovenski duhovniki smo vam na razpolago. Od vas je zdaj odvisno, če naj uresničimo te lepe možnosti. Želite tudi v bodoče moliti, kakor ste se naučili v materinem naročju? Želite, da ostanejo vaši otroci in vaše družine zvesti slovenski vernosti? Zadevo premislite v vesti in pred Bogom ter s čutom resne odgovornosti.

GORIŠKI SLOVENSKI DUHOVNIKI

—o—

ŽIVAHNO DELO — PRAZNIK ŠPARGLJEV

Štandrež, ki je brž po vojni na prosvetnem polju nekoliko zadremal, se je zopet lotil z vsemi mladimi silami delati tam, kjer se je odlikoval že prejšnji rod. Obe prosvetni društvi »Štandrež« in »Župančič« se že kosata v plemeniti tekmi.

Društvo »Štandrež« bo priredilo v nedeljo 14. maja ob 20. uri v župnijski dvorani mladinsko igro v petih slikah »Mačeha in pastorka« Kristine Brenkove. Nastopili bodo člani mladinskega dramskega odseka. Dne 21. maja pa bo dramska skupina istega društva nastopila v Selah na Koroškem.

V zvezi z ostalimi krajevnimi društvi se pripravlja tudi tradicionalni praznik špargljev na nastopi godbe na pihala in folklornih ljev 1972. Začetek praznika bo v soboto 10. skupin. V nedeljo 11. junija bo nastopila domača dramska skupina z igro. V soboto 17. junija je na sporedu celovečerna dramska prireditev. V nedeljo 18. junija je na sporedu koncert pevskih zborov.

IZVOLJENI PREDSTAVNIKI

Tudi v goriškem volilnem okrožju, ki je bilo pri zadnjih volitvah pridruženo Vidmu, Bellunu in Pordenonu, so se izvršili premiki kot na splošno v državi.

Iz splošnega pregleda volilnih izidov lahko povzamemo, da so nazadovali socialni demokrati, psiupovci in liberalci (ti dve stranki skoraj za polovico). Napredovali so najbolj misovci, pa tudi komunisti, socialisti in krščanski demokrati.

Volilno sliko najboljše podajo oddani glasovi za poedine stranke in izvoljeni poslanci ali senatorji.

V goriškem volilnem okrožju sta izvoljena dva poslanca in en senator. Prvi je dose-danji demokrščanski poslanec Dino Marocco iz Gradeža, drugi je komunist Silvano Baccichi iz Tržiča; v senat pa bo prišel komunist Lorenzo Menichino iz Gradeža.

Bivši goriški župan Martina, ki je kandidiral na demokrščanski listi za senat, je propadel za majhno število glasov (morda jih je prav zaradi nekaterih protislovenskih izjav, ki jih je podal pred časom, izgubil).

Slovenski kandidati na italijanskih listah so tudi dobili nekaj preferenčnih glasov, in sicer Jarc Andrej, komunist — 905 glasov, Gradnik Gradimir, socialni demokrat — 200, Marko Waltritsch, socialist — 888 glasov.

—o—

DR. DANILO LOKAR — 80-LETNIK

Dne 9. maja je poteklo 80 let, odkar se je v Ajdovščini rodil zdravnik in slovenski pisatelj dr. Danilo Lokar. Je to zelo zanimiva in samosvoja pisateljska osebnost; ustvarjati je začel razmeroma pozno, nato je za dolgo časa obmolnil in se spet pojavil takrat, ko je bil star že okrog 60 let ter s svojimi deli vzbudil veliko pozornost. Njegova intimna narava in ustvarjalna osebnost je tesno povezana z rojstnim krajem, kjer je preživel ves čas svojega življenja.

—o—

GLASBENA MATICA - TRST

KONCERT ORKESTRA GLASBENE MATICE

Dirigent: OSKAR KJUDER

Skladatelj: Šivic, Logar, Mozart in Haydn

Nedelja, 14. maja 1972 ob 10,30 uri - Katoliški dom - Gorica.

+

V torek 2. maja smo položili k večnemu počitku na goriškem pokopališču našo ljubljeno

VIDO FRANKO-vo

profesorico na slovenskem učiteljskišcu v Gorici, ki je po daljšem bolehanju v soboto, 29.4. zjutraj za vedno zatislila oči.

ISKRENO SE ZAHVALJUJEMO

vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, jo obdarili s cvetjem in venci in z nami tako iskreno in toplo sočustvovali.

Posebno zahvalo izrekamo čc. gg. duhovnikom za lep obred, gg. zdravnikom za njihovo nesebično prizadevanje, požrtvovalni sestri usmiljenki, ki je ranjko tako skrbno negovala, mladim nosilcem krste in vsem, ki so zanj molili ali zanj darovali za sv. maše ali v dobrodelne namene, Bog plačaj vsem!

Gorica, 9.5. 1972

Družina dr. Igor in Jela Franko
z otroki Mašo, Nevo in Vanjom
ter z vsem sorodstvom.

ZLATA POROKA

V sredo je praznoval naš znani gospodarstvenik in javni delavec Ivo Prinčič, tovarnar v Krminu, pomemben in redek življenjski jubilej, zlato poroko.

Prinčičevo ime je znano tudi izven meja naše ožje domačije, saj se jubilar ukvarja z gospodarsko, kulturno in politično dejavnostjo že več kot pol stoletja na Goriškem in vsem Primorskem. Po njegovih žilah se pretaka ognjevita briška kri, s hladnim pomislom goriškega človeka. Po prvi vojni je končal srednjo trgovsko šolo v Ljubljani, nato se je zaposlil kot bančni uradnik. Že zgodaj je posegel v naše javno življenje, v prvih vrstah med obema vojnoma.

Dne 10. maja 1922 se je poročil v Slovencu z blago gospo Gizelo Fabrizio iz ugledne družine, ki se je priselila iz Fagagne v Dolenje. Polagoma si je vedno snujoči gospod Ivo ustvaril v Krminu razvito tovarno pohištva, ki je danes znana celo v severnih ev-

ropskih državah. Med Furlani in sorojaki v Krminu si je Prinčič pridobil splošen ugled. Volijo ga v različne upravne in gospodarske ustanove doma in v pokrajini. Velik je njegovo delež pri razvoju in obstoju slovenstva, zlasti med obema vojnoma; danes tudi pri razvoju cerkvenega občestva in šolstva v krminskem okraju, prav tako tudi pri razvoju političnih skupnosti. Pa če še njegovo izredno lovsko veselje dodamo, smo zajeli komaj polovico njegovega vsestranskega delovanja.

Zato smo pa tem bolj v duhu prisotni z njim, njegovo življenjsko družico, s sinovo, s hčerjo, sedmerimi vnuki in enim pravnukom, ko slovesno donijo zvonovi v krminski stolnici ob zlati poroki Ivota in njegove zveste družice Gizele.

Zlatemu paru voščijo vsi znanci in prijatelji, ter tudi naš list, zdravja in vesele dni, z željo, da jima še k diamantni in železni poroki zazvonijo!

r. b.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Ivan Theuerschuh: »Več sonca v naše družine«

Goriška Mohorjeva družba je izdala letos med svojimi rednimi knjigami drobno knjigo prof. Ivana Theuerschuha »Več sonca v naše družine«. V njej razpravlja o medsebojnem razumevanju staršev in o vzgoji otrok in to izvirno, globoko, na osnovi lastnih življenjskih izkušenj kot poklicen vzgojitelj.

V uvodu piše: »Medsebojno razumevanje staršev... je tesno povezano z vzgojo otrok, ki prav gotovo, posebno danes, ni lahka stvar. Saj so največji pedagogi in psihologi sveta enodušnega mnenja, da je vzgoja ena najtežjih dejavnosti, ki jih glovke opravlja, zlasti ker se večina staršev zanjo malo ali nič ne pripravlja. Zaradi napredka tehnike, znanosti in gospodarstva se je pa sodobno življenje v primeri s prejšnjimi časi do stržena spre-

menilo. Z njim vred pa tudi vzgoja mladine. Zaradi tega je bolj kot kdaj potrebno vzgojno razsvetljevanje vseh, ki imajo opravka z mladimi ljudmi. In takemu razsvetljevanju naj služi tudi ta skromna knjižica z nekaterimi sodobnimi vzgojnimi napotki.«

Knjiga je razdeljena v tri dele. Prvi ima naslov »Družina — temelj narodove bodočnosti«, drugi »Vloga očeta in matere« in tretji »Vzgoja mladih ljudi«. Vsak del pa je razdeljen v poglavja, ki obravnavajo posamezne teme. Lahko se reče, da je težko najti pedagoško delo ali knjigo s področja življenjske filozofije, ki bi na tako malo straneh zgoščevala toliko vzgojitelske in življenjske modrosti. Na vsaki strani, takorekoč v vsakem stavku je opaziti, da to, kar nam pripoveduje avtor, ni papirnata, naučena modrost, ampak sad njegovega živ-

ljenjskega dela pri vzgoji mladine in pri preučevanju družinske problematike.

Knjiga je napisana v preprostem, lahko razumljivem in lepem jeziku. Z njo sta dala prof. Ivan Theuerschuh in goriška Mohorjeva družba našim staršem, pa tudi že bolj zreli mladini dragocen dar, ki naj bi ga cenili in si to knjižico tudi večkrat prebrali. Zlasti staršem bo v veliko vzgojno pomoč. Prihranila jim bo marsikatero grenko uro in razočaranje; odprla jim bo oči za ravnanje njihovih otrok in jim bo dragocen vzgojni svetovalec.

—o—

Slovensko gledališče iz Trsta je v začetku tedna gostovalo v Ljubljani z dramo Tennesseeja Williamsa »Tramvaj poželenje«. Ob tej priložnosti je vodstvo gledališča priredilo tiskovno konferenco, na kateri so seznanili javnost z zadnjimi upravnimi spremembami v tej umetniški ustanovi — gledališče je postal stalno in se bo odslej imenovalo Stalno slovensko gledališče — ter pojasnili pomen teh sprememb za umetniško rast in materialno krepitev gledališča.

TRETJA ŠTEVILKA »MLADIKE«

Kak dan pred velikonočnimi prazniki je izšla tretja številka »Mladike«, kot smo na kratko javili že v prejšnji številki. Priložena ji je — kot poseben dar »Mladike« — bravcem — lepa barvna grafika slikarja Edija Žerjale »Jutro«, njegovim lastnoročnim podpisom.

Uvodnik je posvečen desetletnici Katoliškega doma v Gorici, ki je postal pravo kulturno središče goriških Slovencev. Članek je napisal Anton Kacin, ki je prispeval tudi esej o časnikarju Poldetu Kemperlu. Med ostalo vsebino je omeniti zlasti novelo Brune Pertot »Ostani pri meni, ker se večeri«, pesmi Alberta Miklavca in Vladimira Kosa, zgodbo Sonje Širca »Devinska idila«, pogovor z Borisom Pangercem ob izidu njegove pesniške zbirke »Amfora časa«, nadaljevanje Jevnikarjeve študije »Zamejska in zdomska literatura«, v kateri piše o Josipu Kravosu in Stanku Janežiču, ter vedno zanimivo in aktualno rubriko »Čuk na Obelisku« ob obilici krajših člankov in kulturnih poročil. Morda bi bilo dobro, če bi »Mladika« razširila svojo tematiko tudi na splošne družbene probleme, ker kljub vsej prizadevnosti za kvaliteto ostaja še vedno preveč literarna revija.

Izšla je tudi že 4. številka Mladike.

f. j.

»Naš Božic« - beneškoslovenska pastoralka

Založništvo tržaškega tiska je izdalo v drobni knjižici beneškoslovensko pastoralko »Naš Božic«, ki jo je napisala skupina članov Kulturnega društva »Rečan« z Les. Nedvomno je imel pri tem kdo večji delež kakor drugi, vendar je hotel ostati anonimni in se ne povzdigniti nad druge. V kratki opombi na platnicah piše: »V času ko je literatura kar najdlje od preprostega, vsakdanjega človeka, v planetarni dobi, ki spregleduje prvinsko tkivo človečnosti in odnosov med ljudmi, je nastala v manjši vasi v Beneški Sloveniji ljudska igra »Naš Božic«. Napisala in uprizorila jo je proti koncu leta 1970 skupina članov kulturnega društva Rečan z Les.. Med pisci pastoralke ni niti enega, ki bi bil kdajkoli hodil v slovensko šolo; tudi zato je jezik igre čisto, po svojem izrazu nekoliko privzdignjeno narečje Nadiških dolin. V njej prevladuje tragični motiv izseljenišтва, ki se pred očmi gledalca razpleta naravno in s pretresljivo verjetnostjo. Prav prepričevalna moč »Našega Božica« pa nam govori o tem, da imamo pred seboj polnokrven umetniški organizem. Ta je še toliko bolj dragocen, ker je v povojnem času prvi, ki v samostojni

knjižni obliki prihaja iz Benečije v širši slovenski kulturni prostor.«

V igri se prikupno mešajo posvetni in svetopi-semški prizori, kot si jih predstavlja ljudska domišljija. Posvetni prikazujejo trpko življenje in usodo preprostih ljudi iz Beneške Slovenije, pobožni pa božično dogajanje z Marijo, Jožefom, svetimi tremi kralji in Herodom. Kdor ni videl predstave, si lahko samo misli, da mora biti lepa in ginljiva. Kljub narečju je igra lahko razumljiva vsakomur. Sicer pa je dodan na koncu knjižice slovarček narečnih besed, z razlago izgovarjave. Tu bi bilo samo pripomniti, da oblika »če ne« ni kalk po italijanščini, kot pravi pripomba, ampak je razširjena tudi drugod po Sloveniji, zlasti na vzhodnem Štajerskem, kamor pač ni mogla priti iz italijanščine. Gotovo je izvirna slovenska.

Jezikovno je knjižico uredil Pavle Merku, skrbno in natančno, za kar si zasluži vse priznanje, saj je v največji meri ravno njegova zasluga, da je postala igra zrela za natis in da je bila sploh natisnjena. Šele čas bo pokazal, kako pomembno delo je napravil s tem.

fj

F.J. - 103

S M R T V POMLADI

Kmetom se vzbujali trije Morgensterni rahlo srhljivost, še čisto po srednjeveško, zaradi svoje vere in tuje zunanosti in nikdar ni nihče drugače govoril o njih kot »Jud«, »Judovka« in »ta mladi Jud«, in vsakdo je vedel, o kom se govori. Pri tem pa so vsi najrajsi vozili svoje pridelke prodajat »Judu«, ker je bil najbolj pošten. Sicer je pri vsakem vozu pridelkov znižal težo nekoliko nazdol. »Vaš krompir je preveč pomešan z zemljo« je rekel, ali pa ugotovil, da je krompir moker in zato težji, kot bi moral biti, ali da je v žitu preveč kokola ali drugega plevela. Tako je vedno kaj našel, da mu ni bilo treba plačati toliko, kolikor je pokazala vaga. Toda kmetje mu niso zamerili, čeprav so se pridušali, da rajši odpeljejo domov, kot da bi se dali tako ogoljufati. V resnici ni nihče nikdar odpeljal svojih pridelkov domov, ker so v resnici nalašč močili krompir ali uporabljali druge zvijače, vedeli pa so tudi, da plačuje Jud najbolj poštene dnevne odkupne cene in je kljub vsemu bolj soliden kot razni slovenski in nem-

ški trgovci, ki bi bili radi samo hitro obogateli in so goljufali, kolikor so le mogli. Zato so čutili ljudje do »Juda« vendarle nekako spoštovanje in obzir, čeprav je padel marsikak izraz »vražja Judovka« ali »vražji Jud«. Na splošno so padali krepkejši izrazi na njen račun, ker se je ona največ prerekala s kmeti. Kako pa je živel ta judovska družina doma, za svojimi večno zaprtimi zelenimi polkni v nizki hiši, katere večjo polovico je zavzemala trgovina, je bila vsem skrivnost.

Zdaj je imel Tine priložnost, da spozna to skrivnostno ljudstvo nekoliko поблиže. Odkrival je čudno ceremonioznost teh bogatih Judov in Judinj, njihovo kar pretirano vpljudnost ter zunanjo samozavest, za katero je bilo čutiti večno negotovost, kakor da dajejo z zunanjo samozavestjo sami sebi pogum, pa tudi rahlo vsiljivost, hkrati pa neposrednost. Skoraj vsi so se spuščali z njim v pogovore, vedno so želeli kaj zvedeti ali kakšno uslugo, pa se kazali tudi hvaležne. Ze čez kaka dva tedna so mu začeli zaupati svoje skrbi in ga spra-

ševali za nasvete, posebno ko so zvedeli, da je študent. Kaj meni, ali bi se dalo ostati v Jugoslaviji? Se mu zdi, da Hitler ne bo napadel Jugoslavije, saj sta Nemčija in Jugoslavija vendar v dobrih odnosih, ali ne? Nek starejši Jud ga je povabil v hotelsko kavarno, ko je bil prost, in želel zvedeti od njega, kaj meni, ali bi se splačalo investirati denar v Jugoslaviji, npr. v kako tovarno čevljev, saj kož je dovolj v državi, kaj ne?

Kljub strahu pred sovražnikom, ki je prežal komaj nekaj desetnih kilometrov proč vrh Karavank, na katere je bil s hotelskih oken v višjih nadstropjih lep razgled, in kljub vsej življenjski negotovosti so bili neprestano polni neke neznanske podjetnosti in optimizma, ki je spominjal na infantilnost, in vendar so nosili mnogi doktorske in inženirske naslove. Čim bolj jih je spoznaval, tem bolj so mu postajali simpatični in tembolj je tudi odkrival nekatere njihove najočitnejše napake, predvsem neko pretirano prijaznost, ki je vplivala včasih vsiljivo, pa ni bila drugega kot večna, podzavestna samoobramba rase, ki ji je prešlo v meso in kri, da lahko samo s tem omehta sovražnika, da ga premoti z zgovornostjo in prijaznostjo ter se mu prikupi.

(dalje)

Sodobno kmetijstvo

Dosuševanje pod streho se spleča

Gorenjskem, pa tudi na Goriškem. Izdatke sena so razširjene skoraj v celotni severni Italiji, posebno močno v hribovskih predelih. Tudi v Sloveniji imajo marsikje sušilnice, največ v Savinjski dolini in na Gorenjskem, pa tudi na Goriškem. Izdatke zanje lahko prenesejo le kmetije, ki imajo večji del dohodkov iz živinoreje. Takih obratov je precej tudi pri nas, nekateri s tolikšno stopnjo mehanizacije, da je res napočil čas še za to temeljno opremo, ki je na Tržaškem še ni. O velikanskih izgubah na hranilnih snoveh in njihovi kakovosti zaradi prepozne košnje smo nadrobno poročali zadnjič. Mu-hasto majsko vreme bo spet prekrizalo marsikomu račune. To bodo občutili posebno letos, ko že dolgo ni več sena v seniku. Prednost dosuševanja polsuhega sena je prav v tem, da omogoča v krajih z zelo spremenljivim vremenom pravočasno košnjo in spravljanje kakovostnega sena.

Prednosti prevetrovanja

V primerjavi s tradicionalnim sušenjem sena na tleh omogoča prevetrovanje precejšnjo neodvisnost od vremenskih razmer, manjšo mehanično izgubo, manjšo uporabo delovnih moči ter boljše kakovost krme.

Vse naprave za dosuševanje sena, ne glede na sistem, vsebujejo dva osnovna elementa: sistem vodenja in razdeljevanja zraka, ki sestoji iz kanalov in rešetk oziroma podobnih elementov (sušišče) ter ventilator. Razdeljevanje zraka poteka na različne načine, z vodoravnim ali pa navpičnim kanalom oziroma tudi s kombinacijo obeh sistemov — glavni vodoravni kanal z rešetkastim podom in navpični kanal.

Pomembno je pri tem, da se seno dosuši enakomerno in v določenem času. To pa ni odvisno le od gradbene oblikovanosti sušilnice, temveč tudi od določene količine zraka in njegovega stanja (temperature in relativne vlage).

Namen sušenja

Namen sušenja je, da odvezamo polsuhemu senu tekočino. Pri tem je treba premagati vezne moči med vodo in senom, kar je mogoče s pomočjo določene energije, ki nam jo nudi ventilator. Na poti skozi seno, mora pretakajoči se zrak opraviti več nalog. Te so: premagovati silo, s katero se seno upira pretakajočemu se zraku, dovajati toploto za izparevanje vode (izparilna toplota), prenašati to toploto na seno, sprejemati vlago, ki uhaja iz sene v obliki pare ter odvajati vlago. Vremenske razmere so dejavnik, ki ga ni moč povsem obvladati.

Dosuševanje s toplim zrakom je primernejše

Poskusi pri prevetrovanju s hladnim zrakom so pokazali sorazmerno slabo izparevanje vode. Dosuševanje krme s toplim zrakom je zelo smotno, saj nam tako sušenje zagotavlja poleg večjega delovnega učinka tudi popolno neodvisnost od vremenskih razmer vse od trenutka, ko pride polsuh seno v sušilno napravo. Prednosti dosuševanja s segretim zrakom so v nekajkrat večjem delovnem učinku, saj izparevanje ni prekinjeno niti pri nočni vlagi niti v dežju ali megli. Zaradi hitrejšega sušenja zadoščajo manjše sušilne površine, kot so pokazale izkušnje v Za-

padni Nemčiji, manjše so izgube hranilnih snovi, manjše so pa izgube tudi pri samem uskladiščenju, saj lahko seno posušimo do 14 odst. vlage. Toda tudi ta način ima svoje senčne strani. Če je namreč pri hladnem prevetrovanju enakomerno dovajanje zraka skozi plast polsuhega sena težavno, naraščajo pri toplem prevetrovanju sena težave toliko bolj, kolikor bolj je segret zrak. Prihaja do neenakomernega sušenja in do raznih drugih nevšečnosti, ob močnejšem segrevanju tudi do izgube karotina, katerega količina je merodajna za kakovost postopka. Treba je zabeležiti, da so za sedaj najbolj razširjeni sistemi s hladnim prevetrovanjem, nekateri so opremljeni tudi z avtomatično napravo za samodejno vkloppljanje oziroma izklapljanje ventilatorja v odvisnosti od relativne vlažnosti.

Izkušnje pri dosuševanju krme

O sušilnih ogradjah po raznih sistemih ne bomo posebej razpravljali, tudi o ventilatorjih ne, ker bi nas to vodilo predaleč. Sušilne naprave itak ne moremo vgraditi brez temeljitega načrtovanja celotne opreme s strani specialista, ki jih je v naši deželi dovolj. Dosuševanje sena kot povsod, kjer uvažajo novosti, prinaša določene probleme. Tu je posebno potrebna vestnost in doslednost uporabnika naprave, kar je prvi pogoj za uspeh. Če tega ni, je polom kar hitro tu. Zrak, ki ga potiska ventilator, ne pozna kompromisov. Velik pripomoček je avtomatika, vendar tudi ona ne reši vsega. Vedno mora biti prisotna

človekova vestnost. Važno je, kako krmo pripravimo, kako jo naložimo in kako zaledujemo sušenje. O tehnični plati bomo povedali le to, da je velikega pomena ves postopek od košnje, obračanja, pobiranja in spravljanja do nakladanja sena na sušilno napravo. Najpogostnejša napaka je še vedno prepozna košnja, do napak prihaja tudi pri pripravi krme, posebno pri obračanju sena. K dosuševalni napravi spada vsekakor tudi priprava za mehanično nakladanje sena na senik. Najbolje so se obnesli grabeži, manj puhalniki.

Delati po navodilih

Kmetovalci, ki vestno sledijo navodilom nimajo neljubih izkušenj. Marsikdo pa bi se bil z lahkoto izognil raznim nevšečnostim, ko bi se od vsega začetka obrnil na strokovnjaka. Zagotoviti si je potrebno tudi tehnično asistenco vsaj v začetnem obdobju. Res je treba od vsega začetka sodelovati s strokovnjakom, ki si mora najprej ogledati gospodarsko poslopje, izmeriti površino, ugotoviti količino pridelane krme in predvsem predvideti količino povečanega pridelka, s tem pa tudi možnost za razširitev sušilnic. Sele zatem lahko naročimo ventilator primerne zmogljivosti. Sušilne naprave je treba načrtovati za vsako kmetijo posebej. Prvo leto mora tehnična služba redno slediti nalaganju in sušenju krme, da bi se kmetovalec vpeljal v to delo.

Prispevki za dosuševalne naprave

Deželni zakon za razvoj živinoreje predvideva tudi dajanje prispevkov za dosuševalne naprave in sicer v višini 50 odst. na celotne izdatke. Kmetovalci iz hribovskih področij dobijo 70-odstotni prispevek. Dokumentacija k prošnji je podobna tisti za ostala izboljševalna dela.

Tedenski pregled domačega športa

(Nadaljevanje s 4. strani)

začetku silovito startala in čeprav novinec, je dolgo delila sam vrh lestvice, proti sredi prvenstva pa je nekoliko popustila in se celo približala spodnjemu delu lestvice, ob koncu pa so Bazovci spet poprijeli ter pristali na zlati sredini lestvice. Ta izid je za novince brez dvoma zelo spodbuden.

Drugi naš predstavnik Breg nam je izmenično pripravil lepa presenečenja in bridka razočaranja. Vsekakor je ekipa občasno prikazala zelo zrelo igro, kar pa je najvažnejše, opazili smo, da Dolinčani skrbijo za lasten naraščaj.

Vesna je po tradiciji najbolj izkušena, saj so Križani nastopali že tudi v I. amaterski ligi. Začetek letošnje sezone pa kljub temu ni bil dober in to zlasti zato, ker so imeli Križani velike težave z vratarjem, ko pa so rešili ta problem, so lahko mirno zaigrali preostali del prvenstva in se od vseh naših predstavnikov tudi najbolje uvrstili.

Naš goriški predstavnik Juventina je začel zelo slabo, zlasti mu igra ni šla izpod rok na domačem igrišču. Štandrežci so prevečkrat zapravljali izredne prilagoditve, da bi si pridobili točke. Zaradi tega pa so se morali krepko potruditi, da so neke v sredi prvenstva popravili svoj položaj. Goričanom se je poznalo, da so pričeli prvenstvo nepopolni in da so morali mašiti luknje s starimi »bajtami«, ki pa so v pravem trenutku pokazali svojo resnično veljavo.

V tretji ligi je proseško Primorje po enem letu vic prepričljivo in zaslužno osvojilo prvo mesto na lestvici in si tako zagotovilo mesto v drugi ligi. Prosečani so ta svoj uspeh veselo in hrupno prazno-

vali v nedeljo, ko se je z atleti in odborniki veselila domala cela vas. Ta dosežek je lepa nagrada za požrtvovalno delo trenerja Verginelle, ki je do nedavnega bil steber Primorja, seveda kot igralec.

Poslanstvo naših društev je najprej narodno-obrambno

Ob koncu se nam zdi prav, da se ponovno vrne-mo k problemu naših nogometnih društev. Ta panoga je pri nas najbolj priljubljena in zato je prav, da se tudi naša društva ukvarjajo z nogometom. Na žalost pa moramo ugotoviti, da se prav pri nogometu že od vsega začetka, t.j. od najnižjih prvenstev začena s tako prakso, ki kaj kmalu pripelje v »profesionizem«, čeprav na nižji stopnji, in da se večkrat tega sistema poslužujejo tudi naša društva. Res je, da publika zahteva povoljne rezultate in da je ekip preveč, igralcev pa premalo. Po našem mnenju pa bi bilo prav, da bi naše ekipe nastopale raje v nižjih prvenstvih, a izključno z domačimi igralci. Ne zdi se nam pametno najemati ali plačevati za vsak trening tujce, ki do ekipe po navadi nič ne čutijo. Poleg tega se po navadi zgodi, da na nogometnem igrišču tudi ob kakem domačem derbiju sploh ne slišimo slovenske besede. Poslanstvo naših društev in seveda tudi nogometnih bi moralo biti prvenstveno narodnoobrambno in prav nogometaši, ki imajo opravka pretežno z delavsko mladino, bi morali na to najbolj paziti. Priznati je treba, da so nekatera društva naredila v tem smislu že velike korake naprej, spet druga pa so zašla v popolno zgrešeno smer. Prav je, da odgovorni ljudje pomislijo na to in da skušajo tudi nogomet postaviti na prave temelje, ki bodo koristili vsej naši zamejski skupnosti.

ketna

REPEK

Piše: P. Kovač - Riše: Melita Vovk

Urško, Nabunkal pa jo je zato, ker je prinesla. Repku svojo skodelico kompota.

„Ali si že kdaj videla, da bi pes jedel kompota?“ se je jezil nanjo in jo potegnil za kitko. Medtem ko sta se otroka prerivala, se je Repek dvignil, popil kompotno vodo in se lotil jabolk. Peter ga je začudeno gledal, Urška pa je planila v jok, ker je imela občutek, da jih je dobila po krivem.

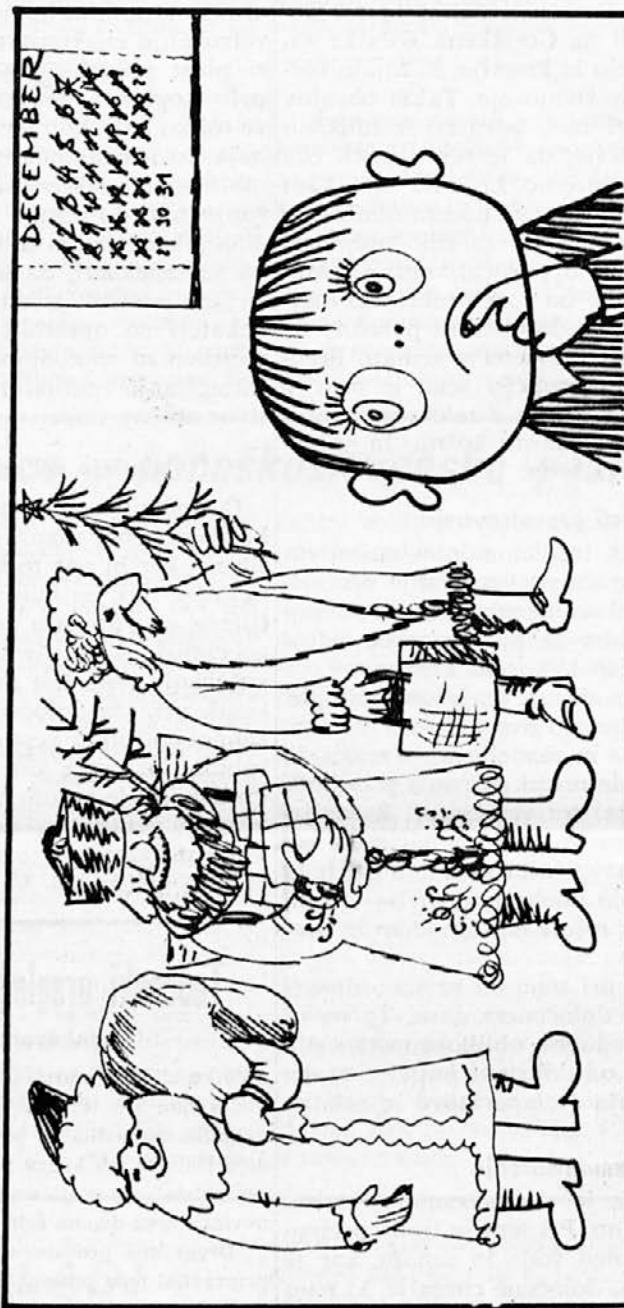
Je dobil stekleničko zdravil, ki jih je moral dajati Repku vsake tri ure, podnevi in ponoči.

Kljub skrbni negi se Repkovo zdravje ni prav nič boljalo. Jesti sploh ni maral in če je prišel Peter k njemu, se njegov črni repček že zganil ni. Kazalo je že, da se ne bo izlival. Že tri dni ni ničesar pojedel. Peter je bil strašno slabe volje in enkrat je celo nabunkal

33. Sedaj je bil Repek res hudo bolan. Spet so ga nesli v bolnico in prijazni, mladi veterinar jih ni ravno potolažil.

„Hudo vnetje ledvic ima,“ je dejal. „Malo je bil potopen, zdaj se je pa še prehladil. No, bomo videli.“ In zabodel je Repku debelo iglo v stegno. Toda ubogi Repek je bil tako bolan, da se za injekcijo še zmenil ni. Peter

verjetno kot na primer meso iz tovarne. Razen tega je srečal enega dedka Mraza v vrtcu kamor je bil povabljen, drugega pa spet pri očku v službi. In ko je šel z mamo v mesto, je videl v trgovini še tretjega, ki je dajal otrokom bonbone. Toda če dedek Mraz ni pravi, od kod pa potem pridejo smrečice in darila? Če ima človek komaj šest let in pol, res ne ve, kaj si o vsem misli. Najzadnje je Peter sklenil, da bo povprašal mamo.

Zima se je bližala višku — Novemu letu. Vsi otroci so nestrpno čakali na ta dan in Peter je imel s prijatelji soljari dolge pogovore o tem, ali je dedek Mraz pravi, ali pa je samo preoblečen stric. Po vsem mestu so go-rile lučke in v vsaki izločki je stala okrašena smrečica. Dnevi so tekli samo za to, da so se bližali Novemu letu. Zadeva z dedkom Mrazom Petru ni hotela iz glave. Če je natanko premislil, se mu je zdelo vse še bolj ne-

34. Repek se je počasi popravil. Dva dni je jedel samo jabolčni kompota, potem pa je počasi prešel na resno pasjo hrano. Vselej, kadar je šel ven, so mu zavezali okoli trebuha volnen šal in ga na hrbtu zavezali v pentljo, da se ne bo prehladil. To je bilo Urški tako všeč, da so morali tudi njo nekaj časa oblačiti na ta način.